

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

**REGIONÁLNÍ CÍLENÝ PROGRAM PODPORY ZAMĚSTNANOSTI
„TORNÁDO“**

červen 2021

I. ÚVOD

V noci z 24. června 2021 na 25. června 2021 zasáhly oblast jižní Moravy a část Ústeckého kraje extrémní bouřky, které vyvolaly rozsáhlou devastaci ohrožující život, zdraví a majetek. V návaznosti na tuto živelní událost vyhlásil hejtman Jihomoravského kraje rozhodnutím č. 1/2021 stav nebezpečí na území obcí s rozšířenou působností Hodonín a Břeclav. Stav nebezpečí je vyhlášen od 25. června 2021 do 24. července 2021.

Kriticky byly v Jihomoravském kraji zasaženy obce: Hrušky, Moravská Nová ves, Lužice, Mikulčice, Hodonín. Rozsáhlé škody na majetku na tomto území způsobila nejsilnější bouřka v dějinách ČR s charakterem tornáda síly F3/F4.

V nejkritičtěji zasažených obcích (s výjimkou Hodonína) bydlí cca 8 000 obyvatel, přičemž není započítán samotný Hodonín. Hrubým odhadem tak může být živelní událostí zasaženo cca 4 600 až 6 000 zaměstnanců.

Současně byly podobnou živelní událostí zasaženy dvě obce na Lounsku – Stebno a Blatno, na něž se tento cílený program rovněž vztahuje.

II. ZDŮVODNĚNÍ

Vzhledem k rozsahu škod nebudou v dohledné době zaměstnavatelé v zasažených oblastech schopni svým zaměstnancům přidělovat práci. Budou tedy vznikat **překážky v práci na straně zaměstnavatele podle § 207 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „ZP“), při nichž je zaměstnavatel povinen zaměstnanci vyplatit náhradu mzdy nebo platu ve výši minimálně 60 % průměrného výdělku zaměstnance. Samotný zaměstnavatel je však v takovémto případě významně zasažen živelní událostí, resp. lze očekávat úplnou devastaci provozu. Bude docházet k ekonomickým ztrátám a lze očekávat omezenou schopnost zaměstnavatelů plnit své závazky. Rovněž, vzhledem k nutnosti co nejrychlejšího odstranění škod, lze očekávat převedení zaměstnanců na jinou práci podle § 41 odst. 4 ZP (a to i bez souhlasu zaměstnance) spočívající v likvidaci škod a zmírnění bezprostředních následků živelní události, přičemž za takovouto činnost zaměstnanci náleží mzda nebo plat za vykonanou práci s případným doplatkem do výše jeho průměrného výdělku podle § 139 odst. 1 písm. c) ZP. Je při tom lhostejno, zda zaměstnanec bude převeden se souhlasem nebo bez souhlasu. Vzhledem k devastaci pracoviště lze však opět i v tomto případě předpokládat omezenou schopnost zaměstnavatele hradit mzdové náklady.

Zároveň lze očekávat, že se zaměstnanci bydlící v zasažených obcích sami budou podílet na likvidaci škod na svém obydlí nebo likvidaci škod na majetcích jiných právnických či fyzických osob.

Mzdovým nákladem jsou pro účely tohoto programu myšleny mzda nebo plat, včetně jejich složek případně doplatku ke mzdě nebo platu ve smyslu § 139 odst. 1 písm. c) ZP (dále jen „mzda“), nebo náhrada mzdy nebo platu (dále jen „náhrada mzdy“) a ta část pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, kterou z této mzdy nebo náhrady mzdy zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu zaměstnance (dále jen „povinný odvod“), jestliže tyto náklady vznikly v souvislosti s některou situací specifikovanou v režimech uvedených v části V.

Program není určen ke krytí nákladů zaměstnavatele v těch případech, kdy zaměstnanec nadále vykonává práci v souladu s uzavřenou pracovní smlouvou (druh práce, rozsah pracovní doby).

Příspěvkem tedy bude kryta jak mzdová, tak platová sféra, přičemž z obecných pravidel nakládání s příspěvkem aktivní politiky zaměstnanosti (dále jen „APZ“), viz § 107 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoZ“), vyplývá, že příspěvek nelze poskytnout v případě, kdy jsou náklady kryty jinými veřejnými rozpočty a taktéž jej nelze poskytnout organizačním složkám státu nebo státním příspěvkovým organizacím.

III. CÍLENÝ PROGRAM PODPORY ZAMĚSTNANOSTI TORNÁDO

Vzhledem k rozsahu škod, kdy extrémní vlivy počasí zasáhly osoby žijící v zasažených oblastech jak na jejich vlastním majetku, tak v možnosti dále vykonávat výtěžnou činnost, a vzhledem k tomu, že tyto události zasáhly i jejich zaměstnavatele bez jejich zavinění, navrhuje se, aby mzdové náklady zasažených zaměstnavatelů převzal po nezbytně nutnou dobu stát, a to v rámci Cíleného programu podpory zaměstnanosti „Tornádo“. Cílem programu je podpora zachování pracovních míst u zaměstnavatelů v nejvíce zasažených oblastech, resp. zachování pracovních míst zaměstnanců bydlících v nejvíce zasažených oblastech.

IV. PRÁVNÍ RÁMEC

Program je schválen Ministerstvem práce a sociálních věcí v souladu s § 120 odst. 2 ZoZ jako cílený program podpory zaměstnanosti regionálního charakteru a dále stanovuje podmínky jeho provádění. Vzhledem k závažnosti situace byl program předložen pro informaci členům vlády na jednání vlády konaném dne 1. července 2021. Podmínky provádění Regionálního cíleného programu „Tornádo“ budou podle § 120 odst. 2 ZoZ dále stanoveny aktem řízení Ministerstva práce a sociálních věcí.

V. POPIS SITUACÍ, PŘI KTERÝCH MŮŽE ZAMĚSTNAVATEL ŽÁDAT O PŘÍSPĚVEK:

Zaměstnavatel je přímo zasažen živelní událostí

Režim I

Živelní událost zasáhla zaměstnavatele (resp. jeho provozovnu). Zaměstnavatel byl nucen z důvodu škod na provozovně přerušit práci. V tomto případě se jedná o překážku v práci na straně zaměstnavatele podle **§ 207 písm. b) ZP**. Zaměstnavatel je povinen v tomto případě vyplácet zaměstnancům náhradu mzdy ve výši nejméně 60 % jejich průměrného výdělku.

Režim II

Zaměstnanec byl zaměstnavatelem převeden na jinou práci na nezbytně dlouhou dobu podle § 41 odst. 4 ZP (a to i bez souhlasu zaměstnance) spočívající v likvidaci škod a zmírnění bezprostředních následků živelní události. V tomto případě náleží zaměstnanci mzda podle vykonávané práce. Zaměstnanec nemůže být tímto převedením na jinou práci mzdově znevýhodněn, pokud by tato mzda byla nižší než mzda, která zaměstnanci náležela před převedením, přísluší mu doplatek do výše průměrného výdělku podle § 139 odst. 1 písm. c) ZP.

Zasažení jsou zaměstnanci zaměstnavatele

Režim III

Živelní událost zasáhla zaměstnance zaměstnavatele s bydlištěm v zasažené oblasti a zaměstnanec odstraňuje bezprostřední následky živelní události a činí tak pouze ve svém zájmu a tato činnost zasahuje do jeho pracovní doby. V tomto případě se jedná o jinou důležitou osobní překážku v práci na straně zaměstnance podle **§ 199 ZP**.

Zaměstnanec rovněž může poskytovat osobní pomoc při odstraňování následků živelní události jiné právnické nebo fyzické osobě a tato činnost zasahuje do jeho pracovní doby, popř. zaměstnanec odstraňuje škody na svém majetku, ale současně jde o veřejný zájem (ohrožení sousední stavby zřícením, hygienické důvody apod.) V těchto případech se jedná o překážku v práci z důvodu obecného zájmu podle **§ 202 ZP**.

Zaměstnavatel v obou uvedených případech, tj. v případě překážek v práci podle § 199 a 202 ZP, není zaměstnanci povinen vyplácet náhradu mzdy, může ji však vyplatit nad rámec ZP, a to na základě smlouvy nebo vnitřního předpisu. Zaměstnanci v obou případech přísluší pracovní volno.

Příspěvek v obou případech náleží zaměstnavateli, pokud zaměstnavatel nad rámec povinností stanovených ZP poskytne zaměstnanci náhradu mzdy.

VI. UZNATELNÉ MZDOVÉ NÁKLADY

Režim I

Uznatelným mzdovým nákladem je náhrada mzdy včetně povinných odvodů, kterou vyplatil zaměstnavatel zaměstnanci za období od 25. června 2021 do 31. července 2021, tedy od vzniku živelní události a vyhlášení stavu nebezpečí do posledního dne měsíce, v němž bude stav nebezpečí ukončen.

Příspěvek náleží pouze na náklady vynaložené na ty zaměstnance, kteří pracují v provozovně umístěné v zasažené oblasti, tj. v katastrálním území obcí Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice, Hodonín a v případě Lounska obcí Stebno a Blatno.

Uvedené náklady jsou uznatelné pouze v tom případě, že zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci náhradu mzdy ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku.

Režim II

Uznatelným mzdovým nákladem je mzda, včetně jejích složek (příplatek za práci přesčas, práci v noci, práci o svátku, práci v sobotu a neděli aj.) a případného doplatku podle § 139 odst. 1 písm. c) ZP, včetně povinných odvodů, kterou vyplatil zaměstnavatel zaměstnanci za období od 25. června 2021 do 31. července 2021, tedy od vzniku živelní události a vyhlášení stavu nebezpečí do posledního dne měsíce, v němž bude stav nebezpečí ukončen.

Příspěvek náleží pouze na náklady vynaložené na ty zaměstnance, kteří byli převedeni na jinou práci v rámci provozovny umístěné v zasažené oblasti, tj. v katastrálním území obcí Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice, Hodonín a v případě Lounska obcí Stebno a Blatno.

Uvedené mzdové náklady jsou uznatelné pouze v tom případě, že zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci mzdu ve výši, která mu náležela před převedením na jinou práci nebo mu vyplatí mzdu a doplatek do výše průměrného výdělku podle § 139 odst. 1 písm. c) ZP.

Režim III

Uznatelným mzdovým nákladem je náhrada mzdy včetně povinných odvodů, kterou vyplatil zaměstnavatel zaměstnanci za období od 25. června 2021 do 31. července 2021, tedy od vzniku živelní události a vyhlášení stavu nebezpečí do posledního dne měsíce, v němž bude stav nebezpečí ukončen.

Příspěvek náleží pouze na náklady vynaložené na ty zaměstnance, kteří mají bydliště ve smyslu § 5 písm. b) ZoZ¹ v zasažené oblasti obcí, tj. v katastrálním území obcí Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice, Hodonín a v případě Lounska obcí Stebno a Blatno.

---

¹ Bydlištěm je:

- u státního občana České republiky adresa místa trvalého pobytu na území České republiky nebo adresa místa, kde se na území České republiky obvykle zdržuje;
- u cizince, který je občanem Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem anebo rodinným příslušníkem občana České republiky, adresa trvalého nebo přechodného pobytu na území České republiky, a pokud takový pobyt nemá, adresa místa, kde se na území České republiky obvykle zdržuje;
- u cizince, který není občanem Evropské unie ani jeho rodinným příslušníkem ani rodinným příslušníkem občana České republiky, adresa místa trvalého pobytu na území České republiky;
- u cizince, který není občanem Evropské unie ani jeho rodinným příslušníkem ani rodinným příslušníkem občana České republiky, a který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu zaměstnání na pracovní pozici vyžadující vysokou kvalifikaci (dále jen „modrá karta“), vydaným podle jiného právního předpisu, adresa uvedená jako místo pobytu v agendovém informačním systému cizinců (§ 147c zákona o zaměstnanosti).

VII. VÝŠE PŘÍSPĚVKU

Výše příspěvku na jednoho zaměstnance bude činit 100 % uznatelných mzdových nákladů, maximálně však do výše průměrného výdělku zaměstnance, včetně povinných odvodů. Maximální částka příspěvku tak bude dána počtem hodin trvání překážek v práci nebo počtem hodin, kdy byl zaměstnanec převeden na jinou práci a průměrným hodinovým výdělkem, včetně povinných odvodů.

VIII. ADMINISTRACE

Příspěvek bude poskytován na základě dohody uzavřené mezi zaměstnavatelem a Úřadem práce České republiky. Jedná se o opatření APZ. Dohoda bude uzavírána na základě žádosti zaměstnavatele. Úřad práce České republiky uzavře dohodu se všemi žadateli – zaměstnavateli deklarujícími splnění podmínek programu Tornádo.

Příspěvek bude moci být vyplacen před vlastní úhradou mzdového nákladu zaměstnavatele. Příspěvek bude vyplacen na základě vyúčtování, přičemž vyúčtování může zaměstnavatel předložit před vlastní úhradou mzdových nákladů (vyplacením mzdy/náhrady mzdy a uhrazením povinných odvodů). Vyúčtování za měsíc červen i červenec bude možné předložit Úřadu práce České republiky do 31. srpna 2021. Dohodu bude možné uzavřít do 31. srpna 2021. Pokud k uzavření dohody dojde v průběhu měsíce srpna, vyúčtování lze předložit nejpozději do 30. září 2021.

Administrace, tj. podání žádosti, vyúčtování a podpis dohody bude realizováno jak v písemné, tak v elektronické podobě.

IX. DALŠÍ PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ PŘÍSPĚVKU

Příspěvek nenáleží zaměstnavateli:

- na zaměstnance pracující na základě dohody o provedení práce či dohody o pracovní činnosti;
- na zaměstnance za kalendářní měsíc, za který mu byl na tohoto zaměstnance poskytnut Úřadem práce České republiky jiný příspěvek, jehož výše se stanoví na základě skutečně vynaložených prostředků na mzdy nebo platy, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu zaměstnance;
- na zaměstnance, se kterým podepsal pracovní smlouvu po 25. červnu 2021 (pracovní poměr tedy může vzniknout až po tomto datu – pracovní poměr vzniká sjednaným dnem nástupu do práce v pracovní smlouvě);
- na zaměstnance který je zároveň jednatelem společnosti či členem statutárního orgánu zaměstnavatele, jestliže pracovní smlouva byla podepsána stejnou fyzickou osobou jak na straně zaměstnavatele, tak zaměstnance (Ministerstvo práce a sociálních věcí pro účely poskytování příspěvků aktivní politiky zaměstnanosti, tj. také příspěvku z programu Tornádo, nepřihlíží k pracovní smlouvě, která by byla podepsána stejnou osobou na jedné straně jakožto zaměstnavatelem a na druhé straně jakožto zaměstnancem, a to z důvodu rozdílnosti zájmů obou stran; pro účely zaměstnanosti se taková osoba nepovažuje za zaměstnance v pracovním poměru);
- v případě, že čerpal na stejný účel, tj. na tu část mzdy nebo náhrady mzdy nebo povinných odvodů, která byla kryta příspěvkem, jiné prostředky poskytované ze státního rozpočtu, rozpočtu územních samosprávných celků, vyšších územních samosprávných celků, Evropských strukturálních a investičních fondů, popř. z jiných programů a projektů EU, nebo jiných veřejných zdrojů;
- v likvidaci nebo zaměstnavateli, u kterého byl prohlášen konkurz, jemuž byla v období 3 let přede dnem podání žádosti uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3 ZoZ (jedná se o umožnění práce vykonávaná cizincem pro právnickou nebo fyzickou osobu bez

platného oprávnění k pobytu na území České republiky, je-li podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky vyžadováno).

X. FINANCOVÁNÍ

Odhadovány jsou náklady ve výši cca 282 mil. Kč. V zasažené oblasti žije cca 8 000 obyvatel. Předpokládaný počet zaměstnaných tak bude cca 6 000. Při kalkulaci na základě průměrné mzdy 35 000 x 1,338 (odvody), by náklad byl 47 000 x 6 000 = **282 mil. Kč**.

Harmonogram čerpání

Příspěvky budou v souladu s tímto programem a příslušným aktem řízení zaměstnavatelům vypláceny v průběhu července až října 2021.